

PERUSSUOMALAISTEN
9+1 MILJARDIN
SOPEUTUSOHJELMA
2028-2031

PERUSSUOMALAISET

Kotimaa kutsuu

Pelastamme suomalaisen hyvinvointi-yhteiskunnan

Haluamme jättää seuraaville sukupolville menestyvän ja hyvinvoivan Suomen, jonka talous on kestävällä pohjalla. Suomen tulevaisuus on rakennettava korkean teknologian, vahvan osaamisen, työn ja yrittäjyyden varaan. Katsomme, että krooninen velkaantuminen, Suomen toiminta globaalina sosiaalitoimistona ja laaja-mittainen kehitysmaaperäinen maahanmuutto ei ole kestävää.

Jatkamme Suomen maahanmuuttopolitiikan kokonaisvaltaista remontointia. Korotamme halpatyövoimalta edellytettävää tulorajaa, kiristämme ulkomaalais-ten oikeutta suomalaiseen sosiaaliturvaan, tavoitellen kansalaisuuteen sidottua sosiaaliturvaa. Lakkautamme pakolaiskiintiön ja poistamme valtion rahoituksen kotoutumiselle. Tavoittelemme humanitaarisen maahanmuuton lopettamista kokonaan.

Perussuomalaisten talouspolitiikka on vastuullista, kasvuhakuista ja ennen kaik-kea suomalaisen työntekijän ja yrittäjän edun mukaista. Valtiovarainministeriön virka-arvion mukaan ensi kauden julkisen talouden sopeutustarve on 8–11 miljard-ia euroa. Olemme rakentaneet tulevalle vaalikaudelle merkittävän sopeutusoh-jelman, jolla tavoitteet voidaan saavuttaa. Emme kohdista veronkorotuksia työhön tai yrittämiseen. Katsomme, että suuret veronkiristykset vaarantaisivat Suomen viennin kilpailukyvyn ja lisäksi heikentäisivät liikaa tavallisen työssä-käyvän suomalaisen ostovoimaa.

Suorat menosäästöt yhteensä: **8 056 miljoonaa euroa** vuoden 2031 tasolla

Maahanmuuttajien sosiaaliturva ja kotouttaminen **690 miljoonaa euroa**

■ Toteutamme sosiaaliturvan uudistamisen asteittain kansalaisuusperusteiseksi. Toteutamme tulevalle vaalikaudella perusetuuksien rajauksen 10 vuoden asumisaikaedellytyksellä. Rajaus koskee keskeisiä etuuksia, kuten yleistä asumistukea, lapsilisää, opintotukea, kotihoidon tukea, vanhempainpäivärahoja, sairauspäivärahaa, yleistukea sekä kuntoutus- ja sosiaalipalveluita. Takuueläke ja eläkkeensaajan asumistuki sidotaan jatkossa asumisaikaan kansaneläkkeen tavoin. Lisäksi toimeentulotuen eri osat leikataan puoleen alle 10 vuotta maassa oleskelleilta, ja toimeentulotuella asetetaan kuukausittainen katto, tarvittaessa perustuslakimuutoksin.

Asetetusta asumisaikavaatimuksesta on kuitenkin mahdollista joustaa tekemällä työtä, osoittamalla kielitaitonsa sekä saavuttamalla riittävän tulotason. EU-oikeuden suojaamat ryhmät rajataan näiden ehtojen ulkopuolelle. Sosiaaliturvan maksaminen ulkomaille lopetetaan ja samalla maassa oleskelevien tosiasiallisen asumipaikan valvontaa tehostetaan. Vastaava uudistus tulee Ruotsissa voimaan vuoden 2027 alusta, ja Tanskassa sosiaaliturva on ollut vastaavalla tavalla eriytettyä jo vuosikymmeniä.

■ Lakkautamme pakolaiskiintiön ja poistamme kuntien kotoutumiskorvaukset, kumoamme vastaavat velvoitteet. Veronmaksajien tehtävä ei ole rahoittaa nykymuotoista aikuisia ihmisiä paapovaa ja heikosti vaikuttavaa kotouttamisrahoitusta. Maahanmuuttajan tulee itse huolehtia kielitaidostaan ja sopeutumisestaan.

Kehitysyhteistyö lakkautetaan kokonaan **500 miljoonaa euroa**

■ Kehitysapua ei tule maksaa velkaantumalla lisää. Kehitysapu johtaa kohdemaan riippuvuuteen ulkomaisesta avusta, ja iso osa rahasta menee korrup-tioon. Kannettu vesi ei kaivossa pysy. Lakkautamme

varsinaisen kehitysyhteistyön kokonaan vuoteen 2031 mennessä. Uusia sitoumuksia ei tehdä vuodesta 2028 alkaen. Humanitaarinen apu tehdään harkin-nanvaraiseksi. Ukrainan tuki säilyy.

Yleisradio, suora menoleikkaus ja indeksijäädytys **200 miljoonaa euroa**

■ Leikkaamme Yleisradion rahoitusta suoraan noin viidenneksellä ja perumme indeksikorotukset koko vaalikaudelta. Laista puretaan Ylen rahoituksen indeksisidonnaisuus eikä rahoitus jatkossa enää kasvaisi automaattisesti. Yleisradio ohjataan takaisin ydintehtäviensä äärelle rajaamalla ja karsimalla sen toissijaisia tehtäviä Yle-laista. Ulkomaisille sarjoille, tosi-tv:lle ja virikkeelliselle viihteelle löytyy jo kaupallisia korvaajia.

Valtionhallinnon uusi säästöohjelma **1 300 miljoonaa euroa**

■ Säästämme lisää valtionhallinnosta leikkaamalla toimintamenoista, tuottavuutta nostamalla sekä tekoälyä hyödyntämällä. Kaikkia eläkkeelle jäävien tehtäviä ei täytetä, jolloin paine irtisanomisiin jää pienemmäksi. Kohdennukset päätetään hallitus-neuvotteluissa. Katsomme, että turvallisuuskriittisiä toimijoita tulee suojata.

Opetushallituksen lakkauttaminen **10 miljoonaa euroa**

■ Lakkautamme Opetushallituksen ja sulautamme sen tehtävät muuhun valtionhallintoon 1.1.2029 alkaen. Tehtävät siirtyvät opetus- ja kulttuuriminis-teriöön ja muille virastoille.

Virastopaketti: lakkautukset ja sulautukset **150 miljoonaa euroa**

■ Lakkautamme ympäristöministeriön, ja sulautamme sen tehtävät soveltuvin osin maa- ja metsätalo-usministeriöön sekä muihin ministeriöihin. Lak-kautamme myös Luonnonvarakeskuksen (Luke), ja sulautamme sen tehtävät muuhun valtionhallintoon.

Lakkautamme ja sulautamme tarpeen mukaan myös muita ministeriöitä ja virastoja säästötavoitteen aikaansaamiseksi ja hallinnon virtaviivaistamiseksi. Yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun virat henkilöstöineen yhdistetään.

Valtionavustukset **380 miljoonaa euroa**

■ Kokoamme valtionavustukset yhden katon alle ja leikkaamme niiden tasoa noin viidenneksellä, muun muassa STEA ja OKM. Veronmaksajilla ei ole varaa näissä oloissa avustaa valtion ydintehtäviin nähden toissijaista toimintaa nykyisessä mitassa. Aito kansalaisjärjestö elää kansalaisten tuen varassa, ei valtion. Rälssitalouden on loputtava.

Kuntahallinto **630 miljoonaa euroa**

■ Jäädymme kuntien peruspalvelujen valtionosuiden indeksikorotukset vuosiksi 2028–2031 ja lisäksi kevennämme kuntakentän velvoitteita ja vähennämme kuntien valtionrahoitusta vastaavasti. Toteutamme keskenäisen VOS-uudistuksen vaalikaudella 2027–2031.

Hyvinvointialueet **1 000 miljoonaa euroa**

■ Toteutamme osittaisen indeksijäädätyksen: Jätämme tekemättä noin kolmanneksen indeksikorotuksista, mutta rahoitus kasvaa silti joka vuosi. Vastaavasti uudistamme rahoituslakia kannustavammaksi, muutamme muun muassa jälkikäteistarkistusta. Jatkamme tehtävien karsimista ja vahvistamme toiminnan tehokkuutta.

Eläkejärjestelmä **1 620 miljoonaa euroa**

■ Emme kannata eläkeiän erillistä lisänostoa. Eläkeikä nousee jo nyt elinajanodotteen mukana. Asetamme vaalikauden ajaksi indeksijarrun: vuosina 2028–2031 kenenkään eläke ei laske euroissa. Emme tee säästöjä pieniin eläkkeisiin, sillä alle 2 000 euron kokonaiseläkkeet saavat täyden korotuksen.

■ Poistamme tutkinnoista ja työttömyysjaksoista kertyvät eläkkeet vuodesta 2029 alkaen, ja Työllisyysrahaston eläkeosuuden ohjaamme valtiolle. Ratkaisussa alennamme palkansaajan (työ-)eläkemaksua niin, että valtion tuloveroa voidaan kiristää vastaavasti ilman, että palkansaajan kokonaisverotus kiristyy. Ratkaisu edellyttää kanavointia valtiontalouteen. Toimen toteuttamiseksi työmarkkinajärjestöille asetetaan toimeksianto ja aikaraja.

Korkeakoulujen valtionrahoitus **340 miljoonaa euroa**

■ Jäädymme korkeakoulutuksen valtionrahoituksen indeksikorotukset vaalikaudeksi 2028–2031. Jäädätyks ei koske perusopetusta eikä toista astetta.

Sosiaaliturva **250 miljoonaa euroa**

■ Toteutamme sosiaaliturvan indeksisäästöt vaalikauden ajaksi: yleistuen, yleisen asumistuen ja opintorahan indeksijäädätystä jatketaan vuosina 2028–2031. Uudistamme suomalaisen sosiaaliturvan mallia kannustavammaksi siten, että aidosti sairaista ja vähävaraisista pidämme huolta jatkossakin.

Eduskunnan jakovara ja kehystason alentaminen **200 miljoonaa euroa**

■ Luovomme eduskunnan joululahjarahoista ja tarkistamme valtiontalouden menokehystasoa.

T&K-rahoitus ja yritystuet **580 miljoonaa euroa**

■ Avaamme T&K-lainsäädännön ja perumme valtion rahoituksen kasvu-uran niin, että valtion T&K-menot ovat vuonna 2031 noin 500 miljoonaa euroa nykyuraa pienemmät. Säästö koskettaa esimerkiksi Suomen Akatemian rahoitusta. Pyrimme turvaamaan talouskasvulle keskeisiä tutkimusalueita ja rahoituskohteita. Lisäksi leikkaamme muun muassa varus-tamotukia ja suoria energiatukia yrityksille noin 75 miljoonaa euroa.

Kulttuurin valtionosuudet **50 miljoonaa euroa**

■ Tarkistamme kulttuurin rahoituksen tasoa, ja jäädytämme indeksikorotukset. Velkainen valtio ei voi rahoittaa varakkaiden huvituksia, kuten balettia ja oopperaa nykyisessä mitassa.

Vankeinhoito **30 miljoonaa euroa**

■ Alennamme kustannuksia vangeista muun muassa suuremmilla selleillä. Tehostamme ulkomaalaisvankien siirtämistä lähtömaiden vankiloihin tuomioitaan kärsimään. Ulkomaalaisia vankeja on jo liki tuhat eli lähes 25 % kaikista vangeista.

Kelan etuushallinnon yhdistäminen sekä sosiaaliturvan väärinkäytösten torjunta **60 miljoonaa euroa**

■ Yleistuki, yleinen asumistuki ja perustoimeentulotuki haetaan jatkossa yhdellä hakemuksella. Kelan valvontaa tehostetaan ja toistuvasta väärinkäytöksestä määrätään seuraamusmaksu.

Eläkelaitosten hallinnon yhdistäminen **5 miljoonaa euroa**

■ Siirrämme maatalousyrittäjien eläkevakuutuksen Melalta työeläkeyhtiöön YEL-vakuutuksen rinnalle. Eläketurva ei muutu.

Maatalouslomitukset palveluseteliksi **10 miljoonaa euroa**

■ Lomituksen taso ja asiakasmaksut säilyvät. Viljelijä valitsee jatkossa itse lomittajansa palvelusetelillä ja kuntien lomitushallinto puretaan. Maatalouden kokonaisuutta arvioidaan, kun uusi EU:n monivuotinen rahoituskehys on saatu sovittua.

Toinen tutkinto ja lukukausimaksut **40 miljoonaa euroa**

■ Toisesta samantasoisesta korkeakoulututkinnosta peritään lukukausimaksu 2 000 euroa 1.8.2029

jälkeen aloittavilta. Ensimmäinen tutkinto pysyy maksuttomana.

Puoluetuki ja poliittisten nuorisjärjestöjen tuet **10 miljoonaa euroa**

■ Leikkaamme neljänneksen vähentämällä puoluetukea, lakkauttamalla nuorisjärjestöjen tuet ja siirtämällä niiden rahoitus puolueiden vastuulle.

Valtion tase: Sitran lakkauttaminen **1 040 miljoonaa euroa kertaluonteisesti**

■ Lakkautamme Sitran ja käytämme vapautuvan noin miljardin euron omaisuuden kasvutoimien rahoittamiseen ja perusopetuksen panostuksiin tai velan lyhentämiseen.

Ahvenanmaan erillisrahoitus **25–30 miljoonaa euroa (ehdollinen)**

■ Tasoitusmaksun ja verotasoituksen laskentaperuste tarkistetaan yhdessä maakunnan kanssa. Muutos vaatii maakuntapäivien suostumuksen.

Valtionyhtiöiden hallintoneuvostot ja neuvottelukunnat **0–1 miljoonaa euroa**

■ Lakkautamme poliitikoista koostuvat palkkiolliset hallintoneuvostot, neuvottelukunnat ja muut tarpeettomat toimielimet.

■ **Julkisen taloutemme tiukassa raamissa on tehtävä priorisointia ja arviointia myös suurten väylähankkeiden osalta. Kaikkiin uusiin ratahankkeisiin ei välttämättä ole varaa tilanteessa, jossa puolustusmenot, sote- ja korkomenot syövät valtiontalouden liikkumatilaa vuosi vuodelta enemmän.**

Verotoimet, maksu- ja omaisuustulot yhteensä: **1 000 miljoonaa euroa**

Harmaan talouden torjunta **50 miljoonaa euroa**

- Veronumeron käyttöä laajennetaan rakennusalan ja telakoiden ulkopuolelle. Teetämme tehostettua verovalvontaa tutkituilla riskisektoreilla, kuten halpakampaamoissa ja halpapidterioissa. Verovalvontaa tehostetaan laajemminkin.
- Kiristyksemme matalapalkka- ja humanitaariseen maahanmuuttoon vähentävät harmaata taloutta.

Pankkivero **150 miljoonaa euroa**

- Pankkeille tulee uusi 3 prosentin vero korkokatteesta. Pankit saavat windfall-voittoja, kun yleinen korkotaso nousee. Antolainauksen korot nousevat, mutta talletuskorot muuttuvat vain vähän. Näissä julkisen talouden oloissa pankkisektori ALV-vapaana osallistuu yhteisiin talkoisiin.

Datakeskuksien veronkorotus **100 miljoonaa euroa**

- Datakeskusten verotusta kiristetään uudella sähköveroluokalla, joka kaksinkertaistaa niiden sähköveron. Uusi sähköveroluokka vaatii EU:lta luvan. Datakeskusten tuottama bruttokansantulo on vähäinen. Kansainvälisten kokemusten valossa sähköhinta tulee nousemaan, ja siksi perimme toiminnasta korotettua sähköveroa.

Säätiöiden verovapauksien rajoitukset **350 miljoonaa euroa**

- Panemme säätiöiden sijoitustulon verolle, normaalisuimme kiinteistötuloverotuksen ja yritysten kanssa kilpailevan palvelumyynnin siirrämme verotuksen piiriin.

Rahapeliin lisenssijärjestelmä **10 miljoonaa euroa**

- Perimme kilpailluilta rahapelitoimijoilta korotetut lisenssi- ja valvontamaksut.

Taajuushuutokaupat **40 miljoonaa euroa**

- Huutokauppaamme uudet taajuuskaistat (5G/6G), ja perimme vuotuiset taajuusmaksut.

Merituulivoima **40 miljoonaa euroa**

- Valtio saa talousvyöhykkeen merituulivoimasta aluevuokria ja huutokauppatuloja.

Maatuulivoiman resurssimaksu **55 miljoonaa euroa**

- Maatuulivoimalle säädetään Norjan mallin mukainen tuotantovero, 1,50 euroa megawattitunnilta.

Maksupolitiikka **80 miljoonaa euroa**

- Laitamme kaikki valtion maksut aidosti kustannusvastaaviksi. Perimme tuomituilta syyttäjämaksun.

Muovipussivero **25 miljoonaa euroa**

- Säädamme muovisille kantokasseille uuden 14 sentin veron vuonna 2029.

Sokerivero **80 miljoonaa euroa**

- Kansanterveyden parantamiseksi asetamme veron (1,20 euroa/sokerikilo) niille elintarvikkeille, joihin on lisätty sokeria.

Lehtien arvonnäkövero **20 miljoonaa euroa**

- Nostamme lehtien arvonnäköveron 10 prosentista 13,5 prosenttiin. Lehdet ovat ainoa erä 10-kannassa.

PERUSSUOMALAISET